

Stålåret 2020 – en kort översikt

En sammanställning från Jernkontoret.
Publicerad 2021-01-28

Stålmarknad och handelspolitik

Coronapandemin har påverkat det mesta under 2020 och stålmarknaden är inget undantag i det avseendet. Efterfrågan på stål föll dramatiskt med tvåsiffriga procentuella tal på flera håll runt om i världen under 2020 och landade på 1 725 Mton, enligt World Steel Associations (WSA:s) beräkningar. Globalt rasade den samlade efterfrågan med drygt 13 procent, bortsett från utvecklingen i Kina. I USA föll stålkonsumtionen med 15 procent och i EU var fallet lika stort. I både Tyskland och Frankrike minskade stålkonsumtionen med 15 procent jämfört med 2019 och i Spanien, Italien och Storbritannien rasade efterfrågan med runt 20 procent. Samma utveckling noterades i Japan och Sydkorea där fallet i efterfrågan backade nästan 20 respektive 10 procent. En liknande utveckling kan noteras för Central- och Sydamerika som tappade 10 procent och mellanöstern som tappade 20 procent. Till och med i en region som ASEAN med tillväxtländer som Indonesien, Thailand och Vietnam backade stålkonsumtionen med sex procent.

Det finns dock ett land där utvecklingen under 2020 skiljer sig från den allmänna bilden med stora fall i efterfrågan. I Kina där coronapandemin startade tog den ekonomiska återhämtningen fart tidigt under året, vilket också påverkat efterfrågan på stål i landet. 2020 landade den kinesiska stålkonsumtionen på 980 Mton, vilket är en ökning med åtta procent jämfört 2019. Detta betyder att 56 procent av allt stål i världen nu avsätts på den kinesiska marknaden. Konsumtionsökningen i Kina under året betyder också att nedgången i världens samlade stålkonsumtion begränsas till blygsamma två procent 2020.

Det dramatiska konjunkturfallet under 2020 syns naturligtvis även i data över stålproduktionen. Enligt preliminära uppgifter från WSA uppgick den samlade produktionen av råstål till 1 829 Mton. Detta är förvisso bara drygt en procent mindre än produktionen 2019 men nedgången begränsas av att Kinas råstålsproduktion ökade med drygt fem procent till 1 053 Mton, vilket motsvarar 58 procent av hela världens samlade stålproduktion. I världens övriga länder och regioner var utvecklingen en helt annan under året. Produktionen av råstål backade med 12 procent i EU, med 17 procent i USA, med 8 procent i Sydamerika, med 16 procent i Japan och med 6 procent i Sydkorea.

Utvecklingen på den svenska stålmarknaden ligger i linje med den allmänna bilden i Europa och övriga världen – bortsett från Kina. Aktiviteten inom alla stålkonsumerande sektorer, med undantag för byggindustrin, föll både snabbt och djupt vilket ledde till ett stort fall i efterfrågan på stål i Sverige. Data till och med det tredje kvartalet 2020 visar ett bortfall i efterfrågan på nästan 20 procent jämfört med samma period 2019. Den samlade produktionen av råstål i Sverige landade på 4,4 Mton vilket är drygt sex procent lägre än 2019. Att det samlade produktionsfallet 2020 inte blev större i Sverige beror på en rejäl återhämtning under fjärde kvartalet.

De handelspolitiska frågorna låg högt på agendan även under 2020 och den andra översynen av EU:s skyddsåtgärder avslutades vid utgången av juni. Denna utmynnade i ett antal förändringar som gick i rätt riktning. Översynen tog däremot ingen som helst hänsyn till att den europeiska stålmarknaden drabbats hårt som en följd av den ekonomiska krisen och coronapandemin, vilket var både fel och olyckligt.

Arbetet med att förbereda en så kallad Carbon Border Adjustment Mechanism (gränsjusteringsmekanism) har fortsatt även under 2020. Syftet med denna är att även importen ska belastas med kostnader för koldioxidutsläpp på samma sätt som gäller för producenter i EU. Detta för att återställa en snedvriden konkurrenssituation och för att koldioxidtunga företag inte ser sig tvingade att lämna Europa.

I november vann Joe Biden presidentvalet i USA. Sannolikt kommer detta inte att leda till några större förändringar visavi Kina. Däremot kanske USA:s relationer med EU kan normaliseras. De ståltullar som Trump införde 2018 och som motiverades av säkerhetsskäl borde kunna avvecklas, i alla fall gentemot EU som knappast utgör något hot mot USA:s

säkerhet – snarare tvärtom. Kanske kommer även USA:s relationer till internationella institutioner såsom WTO att förbättras och att landet slutar blockera tillsättningen av domare i WTO:s överprövningsorgan. För den svenska stålindustrin är det helt avgörande att vi har ett stabilt och fungerande WTO, annars skulle ”den starkes rätt” gälla på handelsområdet vilket vore väldigt olyckligt för ett litet land som Sverige.

Andra viktiga järn- och stålhändelser 2020

Ett axplock av nyheter från järn- och svensk stålindustri under 2020.

Svensk järn- och stålindustri fortsätter att leda den tekniska utvecklingen

[HYBRIT startar pilotanläggning för fossilfritt stål](#). Genom att driftsätta HYBRITs pilotanläggning tar SSAB, LKAB och Vattenfall nästa viktiga steg för att bli först i världen med en värdekedja för fossilfritt stål.

[Ovako först i världen att värma stål med vätgas](#). Tillsammans med Linde Gas AB har Ovako genomfört ett fullskaletest att inför valsning värma stålet med vätgas. Testet utfördes med goda resultat i en av företagets gropugnar i valsverket i Hofors och under förutsättning att rätt finansiellt stöd och infrastruktur finns kan koldioxidutsläpp från valsning helt reduceras.

[Nytt projekt för fossilfri uppvärmning i stålindustrins ugnar](#). Projekt PLATIS i Hofors kommer att undersöka, testa och bedöma plasma som möjlig teknik för att göra ugnprocesserna fossilfria. Energimyndigheten bedömer att PLATIS även kan bidra till tekniksprång för uppvärmningsprocesser utanför stålindustrin.

[Stora delar av svensk stålindustri går samman för mer elektrisk ämnesvärmning](#). Projektet ska redogöra för vilka tekniska möjligheter stålindustrin har att ersätta fossila värmningssystem med elektrisk värmning. Syftet är att reducera utsläpp av koldioxid i samband med värmningsprocesser genom högre verkningsgrad och mindre materialförluster.

[Metallindustrin lanserar ny forskningsagenda](#). Den svenska metallindustrin lanserar en helt ny forsknings- och innovationsagenda, *Nationell samling kring metalliska material*. Den nya agendan vill att svensk metallindustri ska vara en välkänd och viktig möjliggörare i världens strävan att forma en bättre framtid. Det innebär att dess erbjudanden till kund ligger i den absoluta tekniska, ekonomiska och miljömässiga framkanten och utvecklas av drivna, engagerade och innovativa människor. Samtidigt har tillverkningsmetoderna ett så litet miljömässigt fotavtryck som det bara är möjligt.

[Metalliska material beviljas en tredje etapp](#). Det strategiska innovationsprogrammet Metalliska material, med hemvist på Jernkontoret och finansiering från Vinnova, får en tredje etapp beviljad. Etappen kommer att löpa mellan 2020–2022 och ta till vara på nya områden från den strategiska agendan: *Nationell samling kring metalliska material*.

[Nätverket Stålakademin är en möjlighet för hela branschen](#). Ett brinnande engagemang och en stark tro på samverkan är grunden till att det nya nätverket Stålakademin bildades på initiativ av Jernkontoret. Stålakademin är en plattform för erfarenhetsutbyte mellan stålindustrin och den akademiska världen.

[Ståldagen 2020 med fokus på Sveriges konkurrensfördelar på den globala marknaden](#). Årets upplaga av Ståldagen samlade över 240 personer som följde diskussionerna om bland annat läget för global handel och hur Sveriges står sig i global konkurrens.

Svensk järn- och stålindustri fortsätter att skapa miljönytta

Cirkulär ekonomi och återvinning på den svenska regeringens agenda. Regeringen har i möte med bland andra Jernkontoret diskuterat hur regler kring en cirkulär ekonomi bidrar till att samhället nyttjar alla material i ett kretslopp – och att det sker på ett hållbart sätt.

Tunga inspel från ett av världens mest cirkulära material. Ett material som kan återvinnas om och om igen med bibehållen kvalitet är en förutsättning för en cirkulär ekonomi. Krav på återvinningsbarhet bör införas bland de hållbarhetsprinciper som diskuteras inom ramen för EU-kommissionens Circular Economy Action Plan (CEAP). Detta skulle ge mer effekt än det krav på ökad mängd återvunnet i en produkt som föreslås för att stimulera efterfrågan på återvunnet material.

Svanen bör gynna produkter med bra miljöprestanda. Jernkontoret befarar att Svanemärkningens föreslagna skärpning av krav på andel återvunnen metall i produkter kan leda till att konsumenter väljer bort hållbara produkter av stål. Om Svanenkriterierna innehöll krav på produktdesign för bättre möjligheter att separera materialen efter produktens livslängd, skulle det i sin tur förbättra möjligheterna att samla in och återvinna ännu mer skrot.

Ett förbättrat vattendirektiv via Den gröna giv. De senaste fem åren har Jernkontoret arbetat för att öppna och förbättra EU:s ramdirektiv för vatten eftersom nuvarande formuleringar försvårar för viktiga klimatåtgärder. Inom EU-kommissionens Gröna giv (The Green Deal) finns möjligen en ny väg att påverka det viktiga direktivet.

Värdefulla restprodukter gör samhällsnytta. När stålindustrin tillverkar stål produceras även restprodukter, det vill säga biprodukter och avfall. Hela 80 procent av restprodukterna återanvänds som råvaror i ståltillverkningen eller säljs för användning inom andra branscher. Stålindustrin arbetar ständigt med att öka användningen och hitta nya användningsområden. Under året inleddes ett forskningsprojekt om att **med slag kunna återskapa korallrev**.

Miljövarudeklarationer för stål möjliggör miljömedvetna val. Miljövarudeklarationer gör det möjligt att jämföra produkters miljöpåverkan ur ett livscykelperspektiv. Det är därför mycket positivt att allt fler svenska stålföretag redovisar miljövarudeklarationer för sina produkter.

Elektrifieringsstrategin måste undanröja hindren för Sveriges hållbara utveckling. Sveriges energi- och digitaliseringsminister Anders Ygeman bjöd in till ett första möte med samhällets olika elförbrukande aktörer. Bo-Erik Pers, vd på Jernkontoret, presenterade basindustrins behov, nyckelfrågor och bidrag till arbetet för en snabb och ändamålsenlig elektrifiering av Sverige.

EU:s förslag om hållbar finansiering motverkar en hållbar utveckling. I slutet av november kom EU-kommissionens förslag till krav och kriterier för vad som kan klassas som miljömässigt hållbara investeringar. Kommissionen har dessvärre gjort förenklade tolkningar av förordningen, och om förslaget går igenom är det flera näringslivsbranscher och energislag i Sverige som faller utanför ramen för miljömässig hållbarhet enligt EU, trots att dessa uppvisar en hög miljöprestanda. Svensk stålindustri är ett exempel på det.

Stort genomslag för kampanj om #stålnytta. Under hela hösten 2020 har Jernkontoret synliggjort exempel på hållbar #stålnytta. Mottagandet har varit över förväntan och förutom att ge ökad kunskap om var det svenska stålet finns och gör nytta, har kampanjen närt den stolthet som många människor på stålorter och inom svensk stålindustri känner.

Svensk järn- och stålindustri fortsätter att arbeta för kompetensförsörjning

[Bergsskolan full pott med fyra av fyra utbildningar för hösten 2020.](#) Myndigheten för yrkeshögskolan har beslutat att Bergsskolan i Filipstad får erbjuda samtliga fyra utbildningar som skolan ansökt om. Samtidigt ändrar Bergsskolan sin struktur och blir åter sin egen huvudman. Båda besluten ska stärka stålföretagens tillgång till kompetens och innebär en viktig nystart för Bergsskolan.

[Internationella kvinnodagen med fokus på 100 procent av kompetensen.](#) Varje år den 8 mars uppmärksammas Internationella kvinnodagen över hela världen. Med budskapet att stålindustrin inte har råd att gå miste om den resurs som halva befolkningen utgör, slog svenska stålföretag under 2020 ett slag för att 100 procent av kompetensen behövs.

[Nedskärningarna blir ett hot mot Sverige som kunskapsnation.](#) Regeringens beslut att skära i Vinnovas och Tillväxtverkets budgetar är nedslående. Stålindustrin vill gasa, inte bromsa, för det svenska innovationssystemet i den kommande forskningspropositionen. Det skriver tio representanter för näringslivet, däribland Jernkontorets vd Bo-Erik Pers, i en debattartikel på [altinget.se](#).

[Järnkoll håller digitala lektioner för gymnasieelever.](#) Projektet Järnkoll är en satsning som Jernkontoret gör med syfte att inspirera unga människor att söka sig till stålindustrin. I vanliga fall leder Järnkoll klassrumslektioner och studiebesök med gymnasieelever. Men under våren 2020 har lektionerna flyttat till digitala plattformar.

[Stjernkvists gymnasieutredning ett viktigt steg i rätt riktning.](#) Den svenska gymnasieskolan behöver reformeras. Det slår utredaren Lars Stjernkvist fast. I sin utredning om dimensionering presenterar han viktiga och långtgående förslag för att stärka gymnasieskolans koppling till arbetsmarknaden.

Investeringar och strukturutveckling

I följande avsnitt redogör stålföretagen för verksamhet, investeringar, lanseringar och andra nyheter och händelser från 2020.

SSAB

Under 2020 fortsatte SSAB arbetet mot målet att bli världens säkraste stålföretag, bland annat genom att integrera säkerhet som en självklar del i företagskulturen. Under 2020 sågs en positiv trend vad gäller olyckor inom SSAB. Företagets LTIF (Lost time injury frequency) förbättrades från 4,2 (2019) till 3,5 för helåret 2020. SSAB är inte nöjda förrän de har kommit ned till noll olyckor och tillbud, men glada över att de fortsätter att göra framsteg inom det område som prioriteras allra högst.

Trots ett omvälvande år som präglades av oförutsägbara händelser har SSAB fortsatt arbetet mot ett av företagets viktigaste mål – det att bli först med att erbjuda marknaden fossilfritt stål redan 2026. Målsättningen är att SSAB ska bli fossilfritt senast 2045.

Pilotanläggningen för fossilfri direktreduktion av järnmalm med HYBRIT-teknologin togs i bruk i augusti med en ceremoni på SSAB:s område i Luleå där statsminister Stefan Löfven och vice statsminister Isabella Lövin med flera medverkade. Arbetet fortgår tillsammans med SSAB:s partnerföretag i HYBRIT-initiativet LKAB och Vattenfall, och med fortsatt stöd från Energimyndigheten. SSAB har också genomfört samråd för att förbereda för en demonstrationsanläggning i industriell skala i Norrbotten.

Även SSAB påverkades av coronapandemin och som drabbade världen under 2020. Genom förebyggande åtgärder och starkt fokus på medarbetarnas hälsa och säkerhet lyckades företaget undvika betydande smittspridning vid sina anläggningar.

Covid-19 och effekterna av pandemin på den ekonomiska aktiviteten globalt påverkade även marknaden för stålprodukter. SSAB vidtog en rad kostnadsbesparingar för att motverka de negativa effekterna bland annat infördes korttidsarbete.

I oktober 2020 godkändes SSAB:s långsiktiga mål för minskade utsläpp av koldioxid av organisationen Science Based Targets initiative, vilket erkänner att målet därmed är vetenskapligt förankrat och i linje med Parisavtalet.

I maj tillträdde Monica Quinteiro som ny plats- och produktionschef på SSAB i Luleå. Med detta är nu samtliga platschefer för SSAB:s svenska produktionsanläggningar kvinnor.

Under våren lanserades SSAB:s nya slitstål Hardox HiAce, som är utvecklat för att motstå syraangrepp och slitage i sura miljöer, som till exempel vid transport av hushållsavfall i sopbilar.

Sandvik Materials Technology

2020 blev ett utmanande år som samtidigt präglades av stark utveckling framåt för Sandvik Materials Technology (SMT). Under nedgången orsakad av coronapandemin agerade SMT i tid och lyckades skydda lönsamheten trots den kraftiga minskning av orderingång som skedde under året. För att mildra effekterna av nedgången genomfördes flera åtgärder; arbetstidsförkortning, neddragning av antalet anlätade konsulter, uppskjutna investeringar, kostnadsbesparingar och minskning av antalet anställda.

Tack vare en tidig och dedikerad krishantering globalt lyckades också SMT förhindra spridningen av coronaviruset på sina arbetsplatser. På så sätt minskade risken för exponering för de anställda samtidigt som man kunde säkra produktionskapacitet under hela året.

Fortsatt resa mot börsnotering

Under året beslutade Sandviks styrelse att fortsätta förberedelserna för en börsnotering av Sandvik Materials Technology 2022, förutsatt att omständigheterna bedöms vara de rätta vid den tidpunkten. Beslutet ger en tydlig riktning för affärsområdets resa framåt. Sandvik Materials Technology kommer använda sin position som teknologiledare och progressiv partner till sina kunder och bli ett starkt och oberoende företag inom sin bransch.

Marknad 2020

Det första kvartalet 2020 bestod av en blandning av större projektordrar och avmattning i kortsiktiga affärer. Orderingången påverkades ytterligare under andra kvartalet med tilltagande osäkerhet på marknaden och nedstängningar i många länder. De segment som drabbats hårdast har varit energisegmentet, främst olja och gas, samt flygindustrisegmentet. I slutet av tredje kvartalet skedde en gradvis förbättring av orderingången i den mer kortcykliska affären inom divisionerna Strip och Kanthal. Den kraftiga nedgången, främst inom olje- och gassegmentet, kvarstod under hela året.

Strukturförändringar

Under året arbetades också kontinuerligt med företagets fotavtryck, både ur ett kund- och ett kostnads- och effektivitetsperspektiv. 2020 slutfördes stängningen av SMT:s rörenhet i Arnprior, Kanada som flyttades till Scranton i USA. Man flyttade också en produktionsenhet från Sandviken till Chomutov i Tjeckien och beslutade att under 2021 avsluta Sandviks verksamhet i Charost, Frankrike, på grund av minskad efterfrågan inom flygindustrin.

Nya produkter och processer

En viktig produktlansering under 2020, som skedde helt digitalt, var lanseringen av SMT:s egenutvecklade austenitiska legering Sanicro® 35, en ny stålsort som kombinerar extremt hög lokal korrosionsbeständighet med hög hållfasthet. Sanicro® 35 har en kemisk sammansättning precis på gränsen mellan en nickellegering och ett rostfritt stål men uppvisar materialegenskaper i linje med mer höglegerade alternativ. Det finns ett brett utbud av lämpliga användningsområden för den nya legeringen som initialt lanserats som värmeväxlarrör samt hydraulik- och instrumentrör.

Den digitala utvecklingen påskyndades av coronapandemin, och många behövde hitta nya sätt att arbeta och kommunicera. SMT:s division Kanthal i Indien utvecklade under året en metod att utföra inspektioner och testning på distans. Allt sker digitalt, från inspektion hela vägen till verifiering och godkännande. Distanstestningen har varit mycket uppskattad av kunderna och har även inneburit nya affärsmöjligheter.

Tillväxt och hållbarhet

Den globala efterfrågan på energi ökar ständigt och därmed efterfrågan på energiproduktion. Samtidigt driver övergången till fossilfri energi och energieffektivitet, efterfrågan på ny teknik och elektrifiering. En växande och åldrande befolkning med nya krav på vård i kombination med ny teknisk utveckling inom medicinsk sektor driver efterfrågan på smartare övervakningslösningar och medicintekniska produkter. Som ledande expert på materialteknologi producerar SMT material som är lättare, starkare, mer korrosionsbeständig, tål högre temperaturer och högre tryck.

SMT:s produktionsprocess vid stålverket i Sandviken kännetecknas av koldioxideffektivitet och cirkularitet med över 80 procent återvunnet stål. Genom att helt integrera hållbarhet i sin verksamhet har SMT en solid bas för att driva lönsamma och ansvarsfulla affärer nu och i framtiden. Många av företagets produkter bidrar till ökad säkerhet, högre effektivitet och minskad miljöpåverkan och som ett exempel vann Sandvik Materials Technology det första "Sandviks hållbarhetspris till minne av Sigrig Göransson" för en servicelösning som hjälper kunderna att minska koldioxidutsläppen genom att konvertera från fossila gasugnar till elektriska ugnar. Vinnaren presenterades online i samband med Sandviks årsstämma 2020.

Outokumpu

Outokumpu är en av de globalt ledande producenterna inom rostfritt stål. Företagets position grundar sig på förmågan att specialtillverka rostfritt stål i olika former för nästan vilket ändamål som helst.

2020 var exceptionellt på grund av coronapandemin och på Outokumpu har hälsan och säkerheten prioriterats för alla i företagets närhet. De anställda har samarbetat för att skydda varandra och hålla igång produktionen och affärsverksamheten.

Outokumpu har återigen uppnått mycket goda säkerhetsresultat och gjort bra framsteg mot en ständigt säkrare arbetsmiljö. Utöver effektivitets- och produktivitetsförbättringar i hela företaget, så har Outokumpu även lyckats nå lönsamhet för affärsområde Americas.

I april utsågs Heikki Malinen till ny vd och koncernchef för Outokumpu. En ny koncernledningsgrupp (OLT) har utsetts. Heikki Malinen är förutom vd och koncernchef även chef för affärsområde Europe. Under året utsågs Niklas Wass till ansvarig för Operations Europe och medlem i den nya koncernledningen.

I november lanserades företagets långsiktiga strategi, finansiella mål för 2022 och viktiga åtgärder för att göra Outokumpu konkurrenskraftigt för framtiden. På grund av den utmanande marknadssituationen med fortsatt högt importtryck i Europa och coronapandemin behövde företaget fortsätta att minska sina fasta kostnader för att säkerställa långsiktig konkurrenskraft och det innebär bland annat personalneddragningar med upp till cirka 1000 personer inom koncernen, varav 170 tjänster i Sverige.

Outokumpu är på rätt väg när det gäller att nå sitt mål att till 2023 minska sitt koldioxidavtryck med 20 procent och strävar efter att uppnå koldioxidneutralitet 2050. Outokumpu har fått sitt klimatmål godkänt av initiativet Science Based Targets (SBT). I december fick Outokumpu utmärkelsen Platinum av Ecovadis, en globalt ansedd leverantör av bedömningar av företags hållbarhet i globala leveranskedjor.

Avesta

Under året har Outokumpu uppmärksammat att duplexstålet firar 90 år och framhållit duplexa stålsorters växande roll i att främja hållbarhet. Företaget fick en order på Ultra904L till Bacalhau-fältet utanför Brasilien. Dotterbolagen Prefab och Press plate har upplevt bra efterfrågan på sina produkter. Bland annat levererade Prefab tre sugvalsmantar i 60 tonsklassen under första halvåret. Sugvalsmantar används inom pappersindustrin.

Degerfors

Henric Hugoson har gått in som tillförordnad platschef för kvartoplåtsverksamheten i Degerfors. Sara Randström är enhetschef för Degerfors Long Products. Ett projekt som fått mycket uppmärksamhet är Storbritanniens första vägtrafikbro i rostfritt stål som monterades på plats den 7 maj 2020 i Cumbria i nordvästra England. Outokumpu i Degerfors levererade cirka 100 ton kvartoplåt till projektet.

Fagersta

Under året gjordes en strategisk översyn av Long Products och ett förändringsprogram för affärsområdet inleddes för att utveckla verksamheten. Tommy Jernberg utsågs till produktionschef i Sverige för affärsområde Long Products (Fagersta och Degerfors). I november valsades Alloy 625 med lyckat resultat i det nya valsverket. Specialprodukter med högt förädlingsvärde gör det möjligt för Fagersta Stainless att utöka sin produktportfölj.

Nyby

I Nyby investerades och installerades ett nytt planhetssystem till Valsverk 3, levererat av ABB. Viktiga projekt under året för Nyby har framför allt varit leveransen av Ultra Alloy 825 till

Cladtech samt Forta SDX2507 till Sangomar-projektet (olja & gas) utanför Senegal-kusten (Afrika).

Ovako

Ovako utvecklar högteknologiska ställösningar till och tillsammans med kunder inom kullager, transport och tillverkningsindustrin. Produktion är baserad på återvunnet skrot och omfattar stål i form av stänger, rör, ringar och förkomponenter.

2020 blev ett utmanande år på många sätt, coronapandemin innebar stora utmaningar för hela industrin. Stora insatser gjordes under hela året för att minimera smittspridningen och hantera de ekonomiska konsekvenserna, såsom löpande informationsinsatser, nya riskanalyser och uppföljning samt nyttjande av stödet för korttidsarbete.

Tillsammans med Linde Gas AB genomförde Ovako ett fullskaletest att värma stål med vätgas inför valsning. Testet utfördes med goda resultat i en av företagets gropugnar i valsverket i Hofors. Det här är en historisk händelse för stålindustrin då det bevisar att koldioxidutsläppen från valsning helt kan reduceras under förutsättning att rätt finansiellt stöd och infrastruktur finns på plats.

Ovako rankades som en av de 20 mest attraktiva arbetsgivarna i Sverige och nummer tre i kategorin tillverkning. Det årliga priset delas ut av bemannings- och rekryteringsföretaget Randstad och bygger på en undersökning som är världens mest omfattande i sitt slag där närmare 4 800 svenskar har intervjuats om sin syn på Sveriges 150 största bolag.

En av Ovakos större investeringar togs i produktion under året för att möta den ökande efterfrågan på högkvalitativt stål. Med en ny anläggning för vakuumavgasning i Smedjebacken kommer stålets egenskaper att förbättras, vilket skapar nya affärsmöjligheter inom bland annat fordonsindustrin.

Det gedigna hållbarhetsarbetet fortsätter att ge resultat, sedan 2015 har företaget sänkt sitt koldioxidavtryck med hela 34 procent. För sitt projekt med vakuumavgasning tilldelades anläggningen i Imatra utmärkelsen årets *energy genius* av den finska regeringen, den finska energimyndigheten och det statliga hållbarhetsutvecklingsföretaget Motiva. Ovako lanserade under året två nya så kallade EPD:er och två nya klimatdeklarationer för att hjälpa kunder att fatta klimatsmarta inköpsbeslut. EPD:erna redogör för miljöavtrycket för företagets produkter, från råmaterial fram till dess att de lämnar företagets produktionsanläggningar. Klimatdeklarationerna lyfter fram koldioxidavtrycket från EPD:erna. Trots att Ovako redan har 80 procent lägre koldioxidavtryck jämfört med det globala genomsnittet arbetar företaget ständigt för att bli ännu bättre.

Höganäs AB

2020 präglades av coronapandemin, som ställde extraordinära krav på Höganäs organisation. Första prioritet var att säkra medarbetarnas hälsa och säkerhet, till exempel genom intern information om hygienåtgärder, besöksförbud, nya rutiner i pausrum och arbete hemifrån. Det andra kvartalet blev den tuffaste tiden då efterfrågan på metallpulver minskade drastiskt. Som en effekt av det fick många medarbetare, tjänstemän som produktionsmedarbetare, gå över till korttidsarbete. Detta gällde medarbetare i främst Sverige, Tyskland, Belgien och USA. I juli månad stängde produktionen i Höganäs, en åtgärd som inte vidtagits i modern tid.

Sammantaget hanterade Höganäs förändringarna som coronapandemin medförde på ett utmärkt sätt. Covid-19 har inte påverkat sjukfrånvaron nämnvärt och kundleveranserna har kunnat upprätthållas med hög kvalitet och precision.

Ny anläggning i Tyskland

I slutet av sommaren invigde Höganäs en ny VIGA-anläggning (vakuuminduktionsugn med gasatomisering) i Laufenburg i Tyskland. Enheten ska främst producera legeringar lämpade för additiv tillverkning och ger en stor ökning i Höganäs produktionskapacitet. Den nya anläggningen har byggts med den senaste tekniken och för bästa möjliga arbetsmiljö.

Digital lansering av ny produkt

I september lanserade Höganäs en ny produkt, Intralube® GS. Denna gång fick lanseringen ske digitalt eftersom den årliga PM-mässan, Euro-PM, var inställd i sin fysiska form på grund av coronapandemin. Kunder bjöds in till ett globalt webinar där experter berättade om produkten, som fungerar bäst i applikationer där den så kallade grönstyrkan är avgörande.

Global säkerhetsvecka

Under oktober månad genomförde Höganäs en global säkerhetsvecka med fokus på riskmedvetande. Medarbetare runtom i världen engagerades i workshops, övningar och samtal om hur företaget kan arbeta säkert och skapa en god säkerhetskultur. Det var första gången Höganäs genomförde en säkerhetsvecka och efter flera anpassningar till coronapandemin kunde många lyckade aktiviteter ske digitalt. Ett annat viktigt årligt säkerhets-evenemang, Hot metal safety conference, genomfördes också på distans och med gott resultat.

Hållbarhetsinitiativ

I slutet av året togs ett viktigt steg i ett utvecklingsprojekt för att rädda korallrev i Kosterhavet på den svenska västkusten. Björn Haase, som ansvarar för Höganäs arbete med restmaterial, deltog när projektet som leds av Göteborgs universitet, sänkte ned järnställningar med plattor täckta av olika material, däribland Höganäs slaggprodukt Petrit® E. Under sommaren/hösten 2021 kommer plattorna att plockas upp för att se om några larver har fäst och börjat skapa nya korallkolonier. Petrit E har sålt väldigt bra under 2020 och den största applikationen är tillverkning av stenull.

Höganäs arbetar vidare för att minska företagets klimatpåverkan och nå målet noll netto-klimatpåverkan till 2045. I produktionen används fossilt kol och under 2019 genomförde företaget tester där delar av det fossila kolet ersattes med förnybart kol i två produktionsanläggningar. Testerna visade positiva resultat. Under 2020 planerade Höganäs för större testkampanjer som ska genomföras i produktionsanläggningarna under 2021. Bland annat är tillgång till biokol av rätt kvalitet en utmaning.

Cortus Energy fortsätter arbetet med anläggningen där skogsbaserad biomassa förgasas till en förnybar energigas. Energigasen ska ersätta naturgas i delar av Höganäs metallpulverproduktion. Under året har förgasning genomförts med förväntad kvalitet på energigasen. Inför 2021 förväntas en kontinuerlig produktion av energigas till Höganäs ugnar kunna uppnås. Om tekniken visar sig vara användbar i industriell skala kan den installerade enheten minska Höganäs fossila koldioxidutsläpp med cirka 10 000 ton per år.

Förändringar i koncernledningen

Under året har flera förändringar i Höganäs koncernledning genomförts. I början av året gick Avinash Gore i pension efter att ha varit Höganäs trogen i 18 år. De tre senaste åren ledde han den nya verksamheten Environmental Solutions med fokus på metallpulverprodukter för vatten- och jordrening. Han efterträddes av Louis LeBrun, med många års erfarenhet av vattenreningsbranschen, bland annat genom egna företag.

Under året lanserade Höganäs en ny webbplats för sina tjänster och produkter för vatten- och jordrening.

I september tog Shashi Shukla över ansvaret som President Continent EMEA. De senaste åren har han lett arbetet inom produktområde Electro & Mechanical Technologies. Han

efterträddes under hösten av Andreas Jähnke, tidigare Executive Vice President of R&D at global automotive supplier Haldex.

Satsning på Lean management

År 2020 var också en tid då Höganäs satsning på så kallad Lean management fick stor utväxling. Genom ett centralt team och lokalt utsedda Lean-coacher, har flera produktionsanläggningar tagit stora steg mot att införa Höganäs eget Lean-system med metoder och arbetssätt. Flera stora vinster har redan märkts, både i form av besparingar och i form av förbättrad säkerhet och tydligare arbetssätt. Detta arbete fortsätter nu med fler produktionsanläggningar runtom i världen.

Uddeholms AB

Hos Uddeholm är säkerhet nummer ett – alltid – och en nollvision för olyckor är en självklarhet. Bolaget ska vara ett av de mest säkra stålföretagen och arbetet för att komma dit har fortgått med stor kraft och högt engagemang. Efter förra årets Säkerhetsdagar med samtliga chefer, föreläsningar och förebyggande säkerhetsarbete, har resan mot en gedigen säkerhetskultur fortsatt inom hela företaget. Året har präglats av ett fortsatt högt tryck på säkerhetsfrågor med bland annat risk- och säkerhetsobservationer samt löpande så kallade Safety Walks, som genomförs med hela företagsledningen, skyddsombud, fackliga företrädare och operatörer. Idag genomsyras hela företaget av att säkerheten alltid är viktigast, hela tiden, och att det gäller alla medarbetare, som gemensamt är ansvariga för Uddeholms säkerhetsarbete.

Uddeholm visions- och strategiarbete har initierats under året och är idag en naturlig del av bolagets vardag. Uddeholm vision "Shaping the World – Manufacturing solutions for generations to come" innebär att Uddeholm formar världen tillsammans med den globala tillverkningsindustrin, idag och för framtida generationer. Uddeholm tillverkar stål som formar produkter som finns överallt i människors vardag. Uddeholm formar världen, och företaget vill forma den på ett hållbart sätt som är schysst mot både människa och miljö.

- Uddeholm agerar och bidrar till att skapa social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.
- Uddeholm tar fram och erbjuder de mest konkurrenskraftiga och resurseffektiva lösningarna för tillverkande industri.
- Uddeholm skapar och bibehåller globalt ledarskap genom innovation och överlägsen utvecklingstakt.
- Uddeholm har en stark lokal förankring.

Uddeholms strategiarbete har betytt mycket för företagets utveckling, medarbetarnas engagemang och de resultat som det har medfört. Om visionen är ett långsiktigt mål, så är de strategiska målen något kortsiktigare, och ska ses i ett perspektiv över fem år. Den företagsgemensamma strategin med såväl hårda som mjuka mål bryts sedan ned i affärs-, produkt-, medarbetar-, miljö- och produktionsstrategier. Därefter löper dessa vidare inom organisationen till avdelning, enhet och individ, för alla medarbetare kan påverka de resultat och de mål som har satts i företagsstrategin för Uddeholm.

All stålproduktion ger påverkan på miljö vilket vi Uddeholm väljer att se som en utmaning och vill med tydligt ansvar driva på utvecklingen för en mer hållbar bransch.

Ett mål är att Uddeholm ska vara ett självklart val för miljömedvetna kunder. Företagets verksamhet bygger på ett cirkulärt återtagande och höga kvalitetskrav på de färdiga produkterna. Uddeholm fokuserar både på det lokala och det globala miljöperspektivet och jobbar aktivt med FN:s globala hållbarhetsmål ur ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv.

Suzuki Garphyttan

Suzuki Garphyttan tillverkar avancerad fjädertråd till bilindustrin och har produktionsanläggningar i Sverige, USA, Mexiko, Kina och England. Företaget har även ett försäljningskontor i Tyskland.

Efter ett tufft 2019 räknade företaget med ett bra 2020. Orderingången under det sista kvartalet 2019 hade varit bra och det fanns inga mörka moln på himlen. Tyvärr så drabbades världen hårt av coronapandemin.

Bilindustrin kollapsade totalt under andra kvartalet 2020 och Suzuki Garphyttan tappade halva omsättningen. Den omorganisation som genomfördes under 2019 bidrog till att företaget nu stod starkt inför denna unika globala kris.

Under det tredje kvartalet blev situationen successivt bättre och "all-time high" uppnåddes under augusti och september. Även under fjärde kvartalet gick det fantastisk bra med all-time-high i oktober och goda förutsikter för både november och december. Helåret 2020 kommer att visa ett positivt resultat, vilket tyder på att Suzuki Garphyttan har gjort ett riktigt bra jobb med ett stort engagemang och fina insatser från alla anställda.

En ny ambitiös femårsplan har satts upp med höga förväntningar på en stark omsättnings- och resultathöjning men också med höga ambitioner inom säkerhet (noll olycksfall inom fem år) och hållbarhet (eliminera alla icke-miljövänliga ämnen såsom bly, olja, zink-fosfat etc.)

Suzuki Garphyttan har fortsatt att arbeta målinriktat med att utveckla interna arbetsätt, företagets kultur och värderingar, samt med att skapa en ny målsättningsprocess för ökad delaktighet. Målet är att skapa en tydlighet och transparens där varje anställd vet vart företaget är på väg, vad det betyder för varje produktionsanläggning, avdelning och ytterst även hur den anställda själv kan bidra.

Under året har Suzuki Garphyttan också börjat anpassa och utveckla organisationen för att jobba mer strukturerat mot nya applikationer och branscher utanför bilindustrin. Allt är på plats och i full gång. Ett antal nyrekryteringar har gjorts för att få in rätt kompetens för olika segment.

Ett globalt trainee-program har startats och Suzuki Garphyttan satsar på ett nytt affärssystem (ERP), vilket är en stor utmaning för hela organisationen men också strategiskt viktig för företagets framtida satsningar.

Suzuki Garphyttan står starkare än någonsin och tror på en fantastisk framtid för företaget – med ledorden *Together for a better tomorrow*.

Erasteel

Med hjälp av ständig utveckling, den mest avancerade tekniken och i överensstämmelse med rigorösa specifikationer bedriver Erasteel forskning och utveckling samt produktion och försäljning av gasatomiserade pulvermetallurgiska produkter och snabbstål med världen som marknad.

2020 var ett utmanande år för Erasteel, liksom för resten av omvärlden. Många anpassningar har genomförts utifrån de nya förutsättningarna och företaget har tagit stora steg mot ett nytt sätt att arbeta och kommunicera. Den ständiga strävan efter utveckling är en stor framgångsfaktor för Erasteel och fortgående arbete med att utveckla både metoder och material har skapat goda förutsättningar till att klara av även denna förändring.

Med en kontinuerlig utveckling ökar intresset att använda Erasteels produkter, även utanför verktygsindustrin. Erasteels ASP-stål återfinns till exempel i många komponenter inom fordons- och flygindustrin. Till och med inom rymdfart finns företagets produkter representerade.

Erasteel i Sverige består av cirka 360 medarbetare med placering i Söderfors, Långshyttan och Vikmanshyttan. I Frankrike har företaget anläggningar i Commeny och Champagnole. Dessutom återfinns produktionsanläggningar i Storbritannien, USA och Kina. Erasteels försäljningsnätverk utgår från nio säljkontor runt om i världen och är verksamt i 42 länder.

Surahammars Bruk

Tata Steel, som äger Surahammars Bruk, har fattat beslut om att företaget blir kvar inom Tata Steel och det innebär ett fortsatt stöd för investeringar i verksamheten. Beslutet baseras på en förväntad tillväxtökning för tunn elektroplåt för elfordon.

Under hela 2020 har regelbundna leveranser av tunn elektroplåt (typiskt 0,20–0,30 mm) för serieproduktion av drivmotorer för elbilar pågått. Volymerna har överträffat den ursprungliga prognosen och ser ut att fortsätta att göra så en bra bit in i 2021. Under 2020 har dessutom flera nya upphandlingar inom området automotive vunnits, med start av serieleveranser under 2021. Kommersiella diskussioner om leveranser för fler projekt pågår, med produktionsstart 2022–2024.

Flera olika aktörer förutspår en kraftig ökning av behovet av tunn elektroplåt för elfordon under de närmaste åren, vilket skulle kunna leda till en brist i tillverkningskapacitet hos världens elektroplåttillverkare. Till skillnad från marknaden för tunn elektroplåt till elfordon har marknaden för traditionell elektroplåt varit fortsatt svag och präglats av överkapacitet och prispress. Samtidigt ser Surahammars Bruk ett ökat intresse kring företagets ultratunna stålsorter, lämpade för elmotorer med väldigt höga rotationshastigheter och de återfinns i många olika mer krävande applikationer.

Utvecklingen av nya elmotorer för fordon är inne i en intensiv fas och detta ställer krav på ett högt tempo i materialutvecklingen. Under 2020 lanserades en ny variant av HI-LITE NO30 som snabbt resulterade i nya ordrar till elfordon. För den vanligaste typen av tunn elektroplåt till elfordon är den mekaniska hållfastheten mycket viktig vid sidan om de magnetiska egenskaperna. Utvecklingsverksamheten har resulterat i att sorter med högre sträck- och brottgräns nu kan offereras. Detta arbete fortsätter de närmaste åren med målet att kunna erbjuda ytterligare förhöjda hållfasthetsnivåer.

Allt högre produktivetskrav på stansning av elektroplåt medför ett behov av större ytterdiameter på de ringar som levereras från Surahammars Bruk. Under sommaren installerades en lasersvets i en av slittsträckorna för att möjliggöra leverans av större ringar. Under året utvecklades även företagets verksamhetsledning för att klara kraven i ”fordonsindustrins kvalitetssystem” IATF 16949, och vid halvårsskiftet fick Surahammars Bruk ett IATF-certifikat.

Björneborg Steel

Bruket i Björneborg grundades redan 1656 och drivs sedan 2019 av Björneborg Steel under ledning av vd Leif Rosén, med 175 anställda. Verksamheten består av stålverk, friformsmide i Nordens största smidespress, värmebehandling och maskinbearbetning. Björneborg Steel levererar krävande kundlösningar i specialstål och är en högkvalitativ leverantör av verktygsstål.

Under 2020 påverkades Björneborg Steel av coronapandemin. Företaget säkerställde förebyggande åtgärder för att minska smittspridningen, samtidigt kunde verksamheten bedrivas med enbart mindre störningar. Under det andra kvartalet noterades en minskad efterfrågan på konsumtionsdrivna produkter, till exempel verktygsstål, samt distributionsaffärer (neddragning av lagervolymer). Under både tredje och fjärde kvartalet noterades även minskad efterfrågan och förskjutningar i projektaffärer. Sett till hela 2020 uppskattas en

minskad omsättning på totalt 25 procent. Mot slutet av 2020 noterades dock en viss återhämtning för konsumtionsdrivna produkter medan investeringsdriven efterfrågan var fortsatt svag. Korttidspermitteringar nyttjades i större delen av organisationen från maj månad och ett varsel om 25 tjänster lades den 30 november, för vilket förhandlingar beräknas vara klara i slutet av januari 2021.

Björneborg Steel har under året fortsatt sin satsning på att bli en helintegrerad världsledande leverantör av axellinor till marina framdriftssystem och andra krävande "engineering-produkter", samt att vara en högkvalitativ leverantör av verktygsstål. Under 2020 levererades exempelvis världens största stigrör (stress joint) i stål till oljeindustrin där konkurrerande lösningar är av titan. Björneborg Steel har också fått första ordern av en ny generatorlösning för förnybar energi. Denna kan lagra energi alternativt producera el även vid längre driftsstörningar, till exempel vid vindstilla eller molnigt väder.

Björneborg Steel genomförde under året en större investering i form av en långhålsbormaskin som driftsattes planenligt under det andra kvartalet. I maj förvärvade företaget en del av Blue Future Höje AB för att integrera färdigbearbetning av axlar i verksamheten. Förvärvet innebar också övertagande av tretton nya medarbetare.

Celsa Steel

Celsa Steel Service finns som bolag i varje nordiskt land och omsätter tillsammans cirka 3,2 miljarder kronor. Råmaterialet kommer uteslutande från det egna stål- och valsverket i Mo i Rana i Norge med Europas miljövänligaste tillverkning av armeringsstål. Bearbetning och lagerhållning finns på 15 platser i Norden.

2020 blev ett år präglad av den pågående coronapandemin. Trots en prognosticerad nedgång i aktivitet i byggsektorn hölls marknadsaktiviteten uppe väl och Celsa såg en hälsosam utveckling av både volymer och lönsamhet.

Under året genomförde Celsa flera investeringar för att förnya sin maskinpark och fortsätta sin ambition att successivt utveckla produktiviteten för att bättre konkurrera mot lågprisimport, men också för att utöka Celsas produktionskapacitet i framför allt norra delen av Sverige.

I Sverige har Celsa etablerat en skrotaktivitet för att säkerställa flödet av råmaterial och för att ytterligare effektivisera logistiken i materialflödet.

Fortsatt fokus i den kommande perioden ligger inom innovation i produktivetsförbättrande lösningar och optimering av produktiviteten hos samarbetspartners i sin byggprocess. Ett annat stort fokus ligger inom miljö och att ytterligare minska Celsas redan låga CO2 avtryck i sin stålproduktion. Ett avtal är ingånget med Statnet och Mo industripark om att etablera vätgasproduktion, som när den är i drift ska ersätta fossila bränslen i produktionen. Detta kommer att bidra till att Celsa uppnår målet om att halvera koldioxidavtrycket innan 2030.

Hjulsbro Steel AB

Hjulsbro Steel, som finns i Linköping sedan 1906, är idag den enda spännarmeringstillverkaren i Norden och en av Nordens största tråddragerier. Sen oktober 2018 har Hjulsbro Steel en ny ledning med Ivan Kaic som vd och idag har företaget cirka 50 anställda.

Under de senaste två åren har bolagets fokus varit att stärka sin befintliga marknadsposition men även att expandera utanför Europa. Under 2020 klev Hjulsbro Steel in på den amerikanska marknaden och för 2022 är målet att 20 procent av exporten sker utanför Europa.

För att uppnå exportmålet kommer Hjulbro Steel under 2021 att investera i ökad kapacitet. Bland annat ska en helt ny draglinje stå på plats under det tredje kvartalet och kapaciteten i betningslinjen kommer att ökas.

Två andra fokusområden för Hjulbro Steel är hållbarhet och automation, områden där betydande resurser kommer att avsättas.